

REFERAT

Møte i Statnetts Markeds- og driftsforum 2019-03

Møtedato/tid/sted:

3. september 2019 / kl. 11:00 – 15:00 / Statnett SF, Nydalen allé 33

Saksbehandler/adm. enhet:

Ketil Røn / ST

Medlemmer tilstede:

Hilde Bakken
Pål Tore Svendsen
Frode Leversund
Knut Lockert
Erling Dalberg
Liv Cecilie Birkeland
Knut Kroepelien

Fraværende:

Jon-Eirik Holst
Wenche Teigland

Statnetts administrasjon tilstede:

Knut Hundhammer
Gunnar Løvås
Håkon Borgen (sak 2019-03-05 og sak 2019-03-06)
Peer Olav Østli (sak 2019-03-04)
Thor Erik Grammeltvedt (sak 2019-03-03 og 2019-03-08)
Tor Bjarne Heiberg (orienteringssak om Elhub)
Erik Skjelbred
Ketil Røn

Dokumentet sendes til:

Styret

SAK NR.	SAK
Åpning av møtet	Referatet fra forrige møte ble godkjent. Jon-Eirik Holst i Hammerfest Energi har meddelt at han bytter jobb, og fratrer sin rolle som medlem av Markeds- og driftsforum.
2019-03-01	Styrets agenda Knut Hundhammer ga en orientering om de viktigste sakene styret skal behandle framover. De viktigste sakene er knyttet til effektiviseringsprogram, tariffdiskusjonen, nettutviklingsplan og nye tilknytninger, overtagelse av anlegg som følge av 3. pakke samt anleggsforvaltningen. RMEs funksjon framover vil også sammen med konsekvensene av Brexit være viktig temaer. Store prosjekter som Nettplan Stor-Oslo vil også være viktig for styret.
<i>Innspill til Statnett</i>	Markeds- og driftsforum sa seg tilfreds med orienteringen om aktuelle saker som skal tas opp framover i Statnetts styre. Det er viktig at vi forstår hva funksjonene og rollene til RME og ACER i praksis vil bety framover. MDF ba Statnett om å utrede videre hva RME og ACER vil bety framover, og komme tilbake med en egen sak om dette.
2019-03-02	Orienteringssaker Det ble orientert om følgende saker: Orientering om driften, status for NBM, Systemoperatørs årsrapport for 2018, status og utfordringer for Elhub, status Nord Pool, status 3. elmarkedspakke samt status for internasjonal TSO benchmarking. Orientering rundt TSO-benchmark var ikke inkludert i det skriftlige materialet som ble utsendt på forhånd, men ble gitt muntlig og kvalitativt i møtet. Norsk olje og gass er, basert på driftshendelser den senere tid, spesielt opptatt av forsyningssikkerheten i Bergens regionen. Plansjene fra orienteringen sendes ut sammen med referatet fra møtet.
<i>Innspill til Statnett</i>	Det er viktig med tett dialog og samarbeid med bransjen om den videre utviklingen og implementeringen av både NBM og Elhub. Det kan være en ide med en kundetilfredsundersøkelse for Elhub sine kunder. MDF er overrasket over at Statnett ikke har gjort mer eget arbeid for å identifisere potensial for effektivisering i ulike deler av virksomheten, uavhengig av resultat i en TSO-benchmark. TSO-benchmark gir indikasjoner på effektivitetsutviklingen i Statnett. Effektiviseringsprogrammets ambisjoner og mål bør være basert både på egne analyser og eksterne inputfaktorer, som TSO-benchmark og NVEs regulering.
2019-03-03	Orientering om viktige nordiske prosesser, herunder etablering av RCC Gunnar Løvås og Thor Erik Grammeltvedt orienterte. Mange store og viktige områder er i bevegelse, som vil påvirke norske aktører framover. Saken beskriver det overordnede bildet. Vårt mål er å ivareta gode regulatoriske rammer for forsyningssikkerhet, herunder å oppnå gode og effektive markedsløsninger.
<i>Innspill til Statnett</i>	Viktig at Norge får godt betalt for reguleringsegenskapene i det norske systemet. Vi må ikke drukne i detaljene, men fokusere på de områdene som har størst betydning for norsk verdiskapning. Et godt markedsdesign er viktig. Norge må fokusere på å sikre regularitet i det norske systemet. Statnett må tydeliggjøre de viktigste utfordringene for aktørene og bransjen, for å kunne få best mulig innspill til de løsningene Statnett skal jobbe for. NBM og 15 minutters oppløsning blir særlig viktige saker.

2019-03-04	Plan for anleggsforvaltning Peer Olav Østli oppsummerte den framlagte saken. Målet er at anleggskostnadene skal effektiviseres med 20% innen 2022. Reinvesteringer og fornyelser vil få økt vektlegging framover. Det er et poeng at aktiviteten holdes noenlunde jevnt, slik at kostnadsdrivende topper unngås.
<i>Innspill til Statnett</i>	Nye anlegg som er bygd og i drift har betydelig lavere vedlikeholdskostnader, som man må være bevisst i planlegging og budsjettering. Det vil være gjensidig nytte av et godt samarbeid mellom Statnett og olje- og gassnæringen knyttet til større vedlikeholdsarbeider. Bedre koordinering mellom selskapene av planlagt vedlikehold og utkoblinger har et stort effektiviseringspotensial. Et mer formaliseres samarbeid innenfor dette bør vurderes. Forumet vil sette pris på dokumentasjon fra Statnett av den realisert effektivisering innenfor anleggsforvaltningen.
2019-03-05	Nettutviklingsplan og langsiktig investeringsanalyse Håkon Borgen orienterte kort om nettutviklingsplanen og nye tilknytninger. Siste to år ser vi at elektrifiseringen skjer raskere enn tidligere forutsett. Dette innebærer et vedvarende behov for å investere i det nettet vi har, samt investeringer for å tilknytte nytt forbruk og ny produksjon. Det vil bli et større behov for å transportere kraft fra nord til sør, men det vil ikke være rasjonelt å bygge vekk alle flaskehalsen internt i Norge. Statnett jobber mer og mer integrert med DSOene i tilknytningssaker. Et jevnt investeringsnivå framover vil gi et godt utgangspunkt for en kostnadseffektiv gjennomføring. Statnett støtter NVEs forslag til nasjonal ramme for vindkraft. I den forbindelse er det viktig at vi kan legge til grunn at det ikke kommer større mengder vindkraft i de områder som ikke er prioritert.
<i>Innspill til Statnett</i>	Det stilles spørsmål ved om en nasjonal ramme for vindkraft er det rette verktøyet for planlegging av ny vindkraft. Pt er dette konfliktskapende og ikke grunnlag for god dialog. Det er nødvendig med en mer konstruktiv diskusjon med aktører og interessenter. NUP-prosessen er gjennomført på en annen måte enn før. Det bør gjøres en evaluering av prosessen. Det er viktig at Statnett har en ryddig og konsistent praksis mht. innkreving av utredningskostnader og anleggsbidrag. Næringsutvikling i de ulike regioner forutsetter en forutsigbar og riktig nettutvikling i de ulike områder. Nett er en viktig del av løsningen for regional næringsutvikling. Det er ønskelig at Statnett legger fram en bred sak knyttet til prosess og framgangsmåte for den regionale nettutviklingen, slik at MDF kan gi sine innspill til videre utvikling og systematikk.
2019-03-06	Nordisk nettutviklingsplan – innhold og prosess Håkon Borgen innledet. Det er store investeringer i nett i hele Norden. Nedlegging av kjernekraft i Sverige er fortsatt den store jokeren i forhold til nettførsterkninger mot Sverige. Det er lite som tyder på at ny norsk vindkraftproduksjon vil flyte fra Nord-Norge og sørover via Sverige. Det er ikke rasjonelt slik vi ser det i dag med massiv vindkraftutbygging i nord for å transportere kraft sørover gjennom Norden. En nettutvikling med stor grad av regional balanse vil fortsatt være viktig framover. MDF fremhevet viktigheten av tett involvering av markedsaktørene tidlig i utviklingen av nordisk nettutviklingsplan. "Solutions-prosessen" vil videreføres, og dialog vil gjennomføres med aktørene i denne prosessen.

<i>Innspill til Statnett</i>	Forumet vektla usikkerheten i utviklingen i landene rundt oss, herunder kjernekraft, og betydningen av tett dialog med regionale aktører og TSOene rundt oss, for å sikre riktigst mulig nettvutvikling. Eksempelvis vil den landsinterne utviklingen i Sverige ha betydning for investeringer i Norge.
2019-03-07	Nytt effektiviseringsprogram. Effekt 2022 Knut Hundhammer orienterte. I den internasjonale TSO-benchmarkingen synes enhetskostnader på investeringssiden å ha hatt en negativ utvikling for Statnett. Styret har utfordret administrasjonen på et nytt effektivitetsprogram etter 15% programmet. Det vil bety mye for effektiviteten å øke levetiden på eksisterende anlegg, og dette har stort fokus. Vekst i anleggsmassen framover vil i stor grad håndteres uten vekst i antall ansatte.
<i>Innspill til Statnett</i>	Det er vanskelig å konkretisere og måle effektivisering. MDF etterlyser konkrete målsettinger og virkemidler for Statnetts effektiviseringsprogram. En mulighet er å ta utgangspunkt i hvor de store kostnadene er, og bryte ned på ulike hovedområder. Det kan deretter fastsettes konkrete kostnads mål for de enkelte hovedområder. MDF stilte spørsmål om hvorfor resultatet av TSO-benchmarkingen er viktig for Statnetts effektivitetsprogram. Statnetts effektiviseringsprogram bør vurderes fastsatt og iverksatt uavhengig av hvilken effektivitet som fastsettes for Statnett. Det er vanskelig for MDF å gi innspill til effektiviseringsprogrammet før man får seg forelagt mer detaljer. Fra MDFs side er det ønskelig at MDF kan gi reelle innspill til de konkrete mål og virkemidler som settes for effektiviseringsprogrammet. Slik det er nå, blir MDF orientert i etterkant og har i liten grad mulighet til å påvirke. Et viktig mål bør være at Statnett bygger det nettet som er nødvendig, og bygger dette nettet med så lave kostnader som mulig. Statnett bør også kunne ta lærdom av andre nettselskaper som har prosjekter som er sammenliknbare med Statnetts prosjekter. MDF er fortsatt bekymret for Statnetts kostnadsutvikling, effektivitet og det reelle innholdet i Effekt 2022, og etterlyser målsettingene, hovedinnsatsområdene og de konkrete tiltakene. Statnett bør komme tilbake til denne saken i møtet den 27. november.
2019-03-08	Tariffen for transmisjonsnettet for 2020 Knut Hundhammer og Thor Erik Grammeltvedt orienterte. Når det gjelder tariffen for 2020 anbefales en nedtrapping av maksimal tariffreduksjon til 60%. Klagesak fra Celsa medfører en usikkerhet rundt framtidig modell. Handlefrihet knyttet til innmatingstariffen er viktig, og dagens tak innebærer en stadig skjevare kostnadsfordeling mellom produksjon og forbruk. Dagens tariffprognoser innebærer at forbrukstariffen vil flate ut omtrent på dagens nivå.
<i>Innspill til Statnett</i>	Det er bra at Statnett legger opp til en "skynde seg langsomt" strategi. Statnett bør være åpne for alternative strategier for utviklingen framover, herunder bør differensiering basert på prisfølsomhet og bruk av tysk modell i Norge ikke legges bort men utredes videre. Industrien opplever usikkerhet og manglende forutsigbarhet ved at tariffmodellen på årlig basis endres ved at maksimal tariffreduksjon tas ned. Dette oppleves som uheldig. Viktig at arbeidet med en langsiktig tariffmodell fortsetter parallelt, slik at vi kan realisere en stabil og forutsigbar langsiktig modell. MDF sluttet seg til å avvente utfallet av ESA sine vurderinger i løpet av september. De fleste bedrifter er tilknyttet regionalnettet. Det savnes et helhetlig perspektiv på tariffingen av industrien, herunder tariffingen av industribedrifter i regionalnettet. MDF ønsker at Statnett ser nærmere på å inkludere dette. Videre må bruk av anleggsbidrag i masket nett gjenspeiles i tariffen, slik at det ikke blir dobbelt opp. Tariffmodellen må sees i et helhetlig perspektiv.

	Energi Norge mener det er uheldig at Statnett jobber aktivt i Brussel for å oppheve taket på innmatingstariffen. Energi Norge er også kritisk til arbeidet med langsiktig marginalkostnad, og bruk av denne i tariffsammenheng. Distriktsenergi mener også at vi bør ha parallelle diskusjoner rundt utviklingen på tariffområdet framover. Utfall av Celsa-saken må belyses på neste MDF-møte.
2019-03-09	Eventuelt
<i>Innspill til Statnett</i>	Saker som bør tas opp igjen på kommende møter er effektiviseringsprogrammet, konsekvenser av RME og ACER samt arbeidet med langsiktig tariffmodell inkludert tidsplan – herunder utviklingen i Celsa-klagen. Det er også ønskelig med en sak som drøfter Statnetts rolle og framgangsmåte når det gjelder regional nettutvikling, jf. arbeidet med næring og nett i nord samt Haugalandet. Neste møte i MDF er 27-28. november. Ordinært MDF-møte vil foregå på Sanner hotell onsdag 27. november. Den 28. november vil MDF ha et lunsjmøte med Statnetts styre. Det vil bli sendt ut et mer detaljert program for de to dagene i god tid. Møtedatoer for MDF i 2020 settes så snart styremøtedatoene er fastsatt. Statnett kommer tilbake med mulige datoer slik at tidspunktene kan fastsettes.